

پژواک

نشریه خبری - به کوشش توده‌ای‌های مبارز در برلین غربی

۲۶ فروردین ۱۳۶۶

شماره ۹

بودجه سال ۶۶ :

ورشکستگی رژیم به روایت ارقام

مجلس شورای اسلامی پس از تأخیری نسبتاً طولانی در روزهای نیمه دوم اسفند ماه ۶۵ لایحه بودجه‌ای را که نخست‌وزیر در هفتم دیماه به مجلس آورده بود، مورد بحث و تصویب قرار داد. در نجف‌آبادی مخبر کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در جلسه روز ۱۶ اسفند ماه ۶۵ همانند سال گذشته توضیحاتی پیرامون این لایحه داد و به ذکر آمار و ارقامی پرداخت که غیرم نهاییست کوششی که در راست و ریست کردن آنها برای لاپوشانی وضعیت اسفبار اقتصادی رژیم جمهوری اسلامی به کار رفته است، بخودی خود نشان دهنده بلیشونی هستند که بر اوضاع اقتصادی رژیم حاکم است.

آنچه که در اولین نگاه به بودجه ۷۲۶/۸ میلیارد تومانی تصویب شده جلب نظر می‌کنند، میزان کسری آن است که معادل ۱۰۰ میلیارد تومان یعنی بیش از ۲۵/۵٪ کل بودجه عمومی دولت است. این رقم در مقایسه با رقم مشابه پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۰۲۶۵٪ افزایش نشان می‌دهد؛ به اعتراف حائری زاده - عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس ۹۵٪ این کسری بودجه از طریق استقراض از بانک مرکزی تأمین خواهد شد. ۹۵ میلیارد تومان استقراض از بانک مرکزی یعنی به ترتیب ۴/۷ و ۲/۶ برابر میزان استقراض از سیستم بانکی در سال‌های ۶۴ و ۶۵، یعنی ادامه چاپ بی‌رویه اسکناس - بدون پشتوانه به بهای هرچه گرانتر شدن قیمت مایحتاج عمومی و خدمات، کاهش روزافزون درآمد های واقعی انتشار زحمتکش جامعه و در یک کلام کاهش بیش از پیش ارزش ریال و افزایش سرسام‌آور نرخ تورم.

چشم‌پلنت به معجزات اقتصادی رژیم اسلامی روشن؛ بدین ترتیب رژیم شکنجه و خفقان در آستانه سال نو توید محرومیت‌های هرچه بیشتر اقتصادی راه مردم می‌دهد.

رقم کسری بودجه و در نتیجه استقراض از سیستم بانکی، مسلماً همانند سال‌های گذشته در حد پیش‌بینی شده محدود نخواهد ماند و با توجه به غیرواقعی بودن ارقام درآمد های پیش‌بینی شده دولت در عمل به مراتب افزایش خواهد یافت. همان‌گونه که کسری بودجه ۴۹ میلیارد تومانی پیش‌بینی شده برای سال ۶۵ که در نجف‌آبادی به هنگام بحث پیرامون آن در بهمن

بقیه در صفحه ۲

اولاف پالمه قربانی "واترگیت سوئد"؟

موضوع فروش غیرقانونی اسلحه از طرف کنسرنهای اسلحه سازی سوئد به ایران، همانند سایر موارد مشابه، از موضوعاتی است که هر چه بیشتر در مورد آنها سخن گفته می‌شود، مسائل جنبی تازه‌تری که به اندازه خود موضوع اهمیت دارند در پیرامونشان مطرح می‌گردند.

ترور اولاف پالمه، نخست‌وزیر پیشین سوئد و سپس مرگ رموز آد میرال "کارل آلکرون" در مقابل تونل قطار زیرزمینی استکهلم، با توجه به سمت‌هایی که این دو به ترتیب به عنوان میانجی منتخب سازمان ملل در جنگ بین ایران و عراق و بازرس ابزار جنگی کشور سوئد داشتند، از جمله مسائلی هستند که ارتباط احتمالی آنها با جریان فروش غیرقانونی اسلحه ساخت سوئد به ایران مورد توجه محافل خبری جهان است.

روزنامه "پرتیراز" "پولیتیکن" چاپ دانمارک طی مقاله‌ای تحت عنوان "واترگیت سوئد" اطلاعاتی جالبی پیرامون این ماجرا ارائه داده است.

پولیتیکن می‌نویسد: "این سؤال کلاسیک واترگیت که رئیس‌جمهوری از کی و چه مقدار از موضوع مطلع بود، اینک به اینصورت که دلتهای پیشین و کنونی سوئد تا چه اندازه و از چه زمان از موضوع فروش اسلحه از طرف کنسرن اسلحه سازی "یوفارس" به ایران و دیگر خریداران ممنوع معامله مطلع بودند، مطرح است."

سؤال به غایت جدی دیگری که به دنبال آن می‌آید اینکه "اولاف پالمه تا چه اندازه از این مسئله آگاه بود؟" چیزی که احتمالاً به قیمت جان وی تمام شد."

به نوشته این روزنامه اگرچه مقامات دولتی سوئد از جریان فروش غیرقانونی اسلحه از طرف "یوفارس" به ایران اظهار بی‌اطلاعی می‌کنند، کمیسیونهای بازرسی ویژه‌ای در حال رسیدگی به چند و چون این ماجرا هستند. از این میان کمیسیون بازرسی "اداره کمرک سوئد"، به اتهام بقیه در صفحه ۲

نفت، اوپک و اقتصاد ایران

افراز و نشیب بازار جهانی نفت در دوده اخیر

در صفحات ۴ و ۵

اقدامی برای صلح بین ایران و عراق

"جامعه" دفاع از حقوق دموکراتیک مردم ایران و "کمیته صلح ایران و عراق" در ایتالیا، سازمان‌های فعال برای جلب توجه افکار عمومی به مسئله جنگ ایران و عراق و لزوم قطع فوری آن هستند. این دو سازمان در راه مارس گذشته اقدام به تنظیم سندی کردند که حاوی دعوت از کلیه نیروهای مترقی برای هماهنگ کردن فعالیتها در جهت پایان بخشیدن به این جنگ بی‌پایه است. چنین هماهنگی از دید تنظیم‌کنندگان سند فوق می‌تواند به سهم خود زمینه‌های نزدیکی سازمانهای دموکراتیک ایرانی را به یکدیگر و همکاری آنان در جهت هدف مشترک قطع فوری جنگ را فراهم سازد.

سند تنظیم شده قرار است مبنای یک کنفرانس مطبوعاتی در محل انجمن ایالتی رم و بدنبال آن یک تظاهرات خیابانی بر علیه جنگ ایران و عراق قرار گیرد. احزاب و سازمانهای مترقی ایتالیایی و خارجی فعال در ایتالیا، همچنین برخی از شخصیتهای ایتالیایی و خارجی به بقیه در صفحه ۶

اخبار رسیده از ایران

در صفحه ۸

سفر پاپ به شیلی

در صفحه ۳

برگزاری دومین کنفرانس

توده‌ای‌های مبارز در برلین غربی

دومین کنفرانس جنبش توده‌ای‌های مبارز در برلین غربی، در روزهای ۲۸ و ۲۹ تشکیل شد. کنفرانس کار خود را با یک دقیقه سکوت به یاد شهدای جنبش و به نشانه احترام به همه مبارزین انقلابی آغاز کرد، سپس گزارش کار سازمانی در طول ۶ ماه گذشته توسط کمیته شهری منتخب کنفرانس اول و بدنبال آن گزارش کار هیئت تحریریه پژواک به کنفرانس ارائه شد.

گزارش کمیته شهر حاوی فعالیت‌های ماهه این کمیته و در ارتباط با نیروهای توده‌ای‌های مبارز در سایر کشورها بود. کمیته شهر ضمن انتقاد از خود در زمینه نقایص کار سازماندهی توده‌ای‌های مبارز در سطح شهر و فعالیت‌های تبلیغاتی پیشنهادی در ارتباط با تجدید سازماندهی به کنفرانس ارائه داد که تأخیراتی به تصویب رسید. گزارش هیئت تحریریه پس از اشاره به کمبودهای کار، پیشنهادی برای رفع نواقص موجود و بهبود روند کار نشریه به کنفرانس داده شد و جلسه ضمن بحث و طرح پیشنهادات تکمیلی دیگری در خانه چگونگی روند فعالیت‌های هیئت تحریریه را به تصویب رساند.

در پایان شرکت‌کنندگان در کنفرانس با در نظر گرفتن کمبودهای کار کمیته شهری سابق اقدام به انتخاب کمیته شهری جدید برای هماهنگ کردن فعالیت‌های سازمانی در طول شش‌ماه آینده کردند.

بودجه سال ۶۶

ماه ۶۴ با تأسف از آن یاد می‌کرد، در عمل به ۱۴۵ میلیارد تومان یعنی نزدیک به ۴۵٪ کل بودجه عمومی دولت در آن سال رسید.

در بودجه سال ۶۶ نیز همانند بودجه‌های سالهای گذشته، درآمدهای حاصل از فروش نفت و اخذ مالیات به عنوان عمده‌ترین منابع درآمد دولت در نظر گرفته شده‌اند. رقم پیش‌بینی شده در مجموع این دو زمینه، درآمد برابر ۵۰/۶٪ کل درآمد های عمومی دولت است. با توجه به کاهش بهای نفت در بازار جهانی و مشکلات استخراج و صدور آن در نتیجه وضعیت جنگی و آسیب دیدن تأسیسات نفتی، از این جهت کسری درآمد عظیمی گریبانگیر دولت خواهد بود و دولت طبیعتاً به افزایش میزان مالیاتها متوسل خواهد شد. همچنین از هم‌اکنون دست‌اندرکاران، نغمه‌های افزایش مالیاتها را سرداده‌اند که با توجه به سیاستهای حمایت از سرمایه‌های بزرگ، افزایش مالیاتهای غیرمستقیم و مالیات بر حقوق، بار سنگینی است که محرومان جامعه و امثالی متوسط بیشتر از پیش بردوش خود احساس خواهند کرد و از این طریق تحت فشار مضاعفی قرار خواهند گرفت.

تاقیست به میزان پیش‌بینی شده مالیاتهای غیرمستقیم اشاره کنیم که ۵۲٪ کل درآمد های مالیاتی دولت را تشکیل می‌دهد که ۶۰٪ این میزان مربوط به مالیات بر مصرف و فروش است، یعنی آنچه که مستقیماً باید از طرف اقشار متوسط و محرومان جامعه تأمین شود. در مقابل، مالیات بر ثروت تنها ۹٪ کل درآمدهای مالیاتی دولت را تشکیل می‌دهد و مالیات بر شرکتها به اعتراف وزیر برنامه و بودجه به علت تنگناهای ارزی کشور و محدودیتهای ارزی ۱۳٪ کاهش یافته است. وزیر برنامه و بودجه پنهان نمی‌کند که علاوه بر

استغراض و مالیاتها عمده‌ترین منبع داخلی تأمین هزینه‌های کشور، "افزایش قیمت‌های خدمات و کالاهای ارائه شده از طرف دولت" است. آنچه که به هزینه‌های دولت در سال ۶۶ مربوط می‌شود، اینکه اموال نیز هزینه‌های مستقیم جنگی رقمی در حدود ۲۴٪ بودجه عمومی کشور را تشکیل خواهند داد. علاوه بر آن به اعتراف مخبر کمیسیون برنامه و بودجه، "بودجه" سال ۶۶ در رابطه با جنگ و اوضاع انعطاف پذیر است. وی مهم‌ترین و نخستین محورهای اساسی مورد توجه در بودجه سال ۶۶ را "در اولویت قرار دادن جنگ و تأمین اعتبار مناسب برای ایجاد و تکمیل هر چه بیشتر پناگاهها و پرداخت غیرعامل" ذکر می‌کند.

البته برای تحقق بخشیدن به شعار "همه چیز در خدمت جنگ" مسلماً بخش قابل توجهی از بودجه وزارتخانه‌های دیگر تحت عنوان بودجه‌های عمرانی نیز عملاً در خدمت ادامه جنگ و یا ترمیم خرابیها و ضایعات ناشی از آن و مسائل حاشیهای جنگ قرار خواهد گرفت. به اعتراف وزیر بودجه و برنامه، "بدیهی است که ارقام مربوط به هزینه‌های جنگ تنها بخشی از هزینه‌های واقعی دولت است. . . . چرا که همواره در طول سالهای گذشته امکانات دستگاههای اجرایی در خدمت برطرف نمودن نیازهای جبهه قرار داشتند که در امار و ارقام ذکر شده، انعکاس ندارد." (کیهان دوشنبه ۱۸ اسفند ۶۵)

بدین ترتیب ادامه جنگ خانمانسوز علاوه بر تلفات جبران ناپذیر معنوی بیش از نیمی از هزینه های دولت را به خود اختصاص خواهد داد. آنچه که به جا می‌ماند سهم ناچیزی برای برنامه های عمرانی و خدمات اجتماعیست. برای جبران عدم برابری مخارج و درآمد ها، رژیم جمهوری اسلامی مانند همه رژیم‌های ضد خلقی به تقلیل میزان بودجه های عمرانی و خدمات اجتماعی

متوسل می‌شود. رقم پیش‌بینی شده برای اعتبارات عمرانی در بودجه سال ۶۶ نسبت به رقم مشابه در بودجه سال گذشته ۲۹٪ کاهش نشان می‌دهد و این درحالیست که به اعتراف مخبر کمیسیون برنامه و بودجه، مجلس از تعداد ۲۸۰ طرح عمرانی مربوط به سال ۶۵ تنها ۱۴۰ طرح به مرحله بهره‌برداری رسیده و ۱۴۰ طرح دیگر ناتمام مانده و در برنامه سال ۶۶ در اولویت قرار گرفته است. کاهش بودجه طرحهای عمرانی یعنی کارخانه، پل، جاده، سیل‌بند، مدرسه، آموزشگاه و . . . کمتر و در نتیجه افزایش بیش از پیش بیگاری، توسعه روزافزون فساد، فحشا و سایر مشکلات اجتماعی؛ یعنی آسیب پذیری بیش از پیش شهرها و روستاها در برابر سوانح طبیعی و . . .

این است شمای از مختصات عمومی بودجه کل کشور، آنها هم با مینا قرار دادن آمار رسمی ارائه شده از سوی دست‌اندرکاران سانسلس اقتصاد رژیم جمهوری اسلامی و بی‌درنظر گرفتن غیرواقعی بودن عملی بسیاری از داده‌ها. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اسلامی ادعا می‌کند که "بودجه" سال ۶۶ بطور کلی نسبت به چند سال قبل نسبتاً واقعی نوشته شده است. (اواضافه می‌کند که: "بودجه، معلول تمام سیاست‌هایی است که در طول سال عمل شده. دقت در بودجه می‌تواند وضعیت کلی کشور را نشان دهد.")

دقت در بودجه می‌تواند وضعیت کلی کشور را نشان دهد. آنچه که دقت در بودجه نشان می‌دهد، چیزی نیست غیر از آنچه به آن اشاره کردیم. وضعیت فلاکت‌آراقتصادی رژیم و تلاش برای تخفیف آن به بهای تحمیل محرومیت‌های هرچه بیشتر به مردم؛ معلول سیاست‌های ضد خلقی رژیم در همه زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی. ●

اولاف پالمه قربانی

گردانندگان "بوفارس" مبنی بر معامله غیرقانونی اسلحه و "کمیته قانون اساسی سوئد"، به نقش احتمالی دولت و مسئولین حکومتی در این معاملات رسیدگی می‌کنند. نتیجه این بررسی‌ها تا ماه مه آینده اعلام خواهد شد. چنانکه در این بررسی‌ها روشن شود که گردانندگان بوفارس با اطلاع و تأیید دولت و مسئولین عمل کرده‌اند، از این کنسرن اسلحه سازی رفع اتهام خواهد شد.

ممنوعیت فروش اسلحه ساخت سوئد به ایران پس از سرنگونی رژیم شاهنشاهی در ایران، از طرف دولت وقت سوئد در حالی اعلام شد که کمیته بوفارس ۱۰۰ میلیون کرون سوئدی به عنوان پیش‌پرداخت معاملات اسلحه از دولت ایران دریافت کرده بود. به نوشته "پولیتیکن" فروش غیر مجاز اسلحه از طرف بوفارس به ایران به دنبال شروع جنگ ایران و عراق و مراجعه مکرر دولت جمهوری اسلامی به شرکت مزبور صورت گرفته است.

آغاز تلاشهای جمهوری اسلامی برای دریا -

فت اسلحه از بوفارس با اتکا به پیش‌پرداختی که این کمپانی از رژیم شاه دریافت کرده بود همزمان با انتخاب پالمه رهبر اپوزیسیون در پارلمان وقت سوئد به عنوان میانجی سازمان ملل در جنگ بین ایران و عراق و سفر وی به سوئد کشور در حال جنگ در سال ۱۹۸۱ است. به نوشته "پولیتیکن" این تلاشها بر طبق اطلاعات موقتی، علیرغم تکذیب کمپانی بوفارس در سال ۱۹۸۳ منجر به از سرگیری ارسال مهمات به ایران شده است. در طی سالهای ۸۲ تا ۸۵ که این معاملات بطور مرتب ادامه داشته است، افشاگرهایی در رابطه با آن از جانب برخی مطبوعات و همچنین یک گروه صلح به عمل آمده است، که در مواردی منجر به ایجاد اختلالاتی در روند معاملات شده‌اند. از آن جمله می‌توان به دخالت دولت پالمه و در نتیجه عقیم ماندن ارسال مهمات به ایران از طریق پاکستان در پاییز ۱۹۸۵ و اندکی بعد در دسامبر همان سال، توقیف ۲۶ تن مهمات در "ترلیورگ" که قرار بود از طریق جمهوری دموکراتیک آلمان به ایران ارسال شود، اشاره کرد.

علیرغم آن بوفارس ارسال اسلحه به ایران را از طریق کشورهای نظیر روسی، بحرین و سنگاپور ادامه داده و مذاکرات سری نمایندگان جمهوری اسلامی با شرکت بوفارس تا سال ۸۶ در هلند جریان داشته است.

آخرین دور این مذاکرات در سال ۸۶، همزمان با تلاشهای جدید اولاف پالمه برای قطع جنگ بین ایران و عراق صورت گرفته است. اولاف پالمه دو روز پس از آخرین ملاقاتش با مسئولین سفارت جمهوری اسلامی در سوئد در یکی از خیابانهای استکهلم در راه بازگشت از سینما به خانه، به قتل رسید. چند ماه پس از آن در ماه ژانویه ۱۹۸۷، آدمیرال "کارل آلکرون" بازرسی ابزار جنگی درست یک روز پیش از اینکه برای آخرین بار در برابر کمیسیون بازرسی اداره گمرک سوئد در مورد معاملات بوفارس با ایران مورد بازرسی قرار گیرد، ظاهراً بر اثر یک حادثه در زیر چرخهای قطار زیرزمینی کشته شد.

پولیتیکن می‌افزاید: "هم اکنون همه منتظر پاسخ هستند. آیا محکمه‌ای علیه بوفارس تشکیل خواهد شد؟ آیا قتل اولاف پالمه رابطه‌ای با ارسال اسلحه سوئدی به مناطق جنگی خاور میانه داشته است؟" ●

سفر پاپ به شیلی

خود را با خدا مقایسه کرد و گفت: "همانگونه که پروردگار آدم و حوا را از باغ عدن راند، اکنون نیز به همانگونه تعدادی از شیلیاییها می‌باید در تبعید بسر برند."

پینوشه در فرودگاه در مراسم پیشواز از پاپ می‌گوید که شیلی از اعمال تهاجمی افراد چپ‌گرا با عقاید وارداتی ماتریالیستی و آتئیستی به خود می‌پیچد و هر چه که دولت او، از سال ۱۹۷۲ تا کنون انجام داده است، فقط در راه برقراری مجدد قانون اساسی بوده است.

ناگفته نماند، او بود که در سال ۱۹۷۲ با به قتل رساندن سالوادور آلنده، رئیس‌جمهوری قانونی و کودتای نظامی یعنی زیر پا گذاشتن همین قانون اساسی که او برای "برقراری مجدد" آن، آدم می‌کشد، قدرت را به دست گرفت. هنوز خاطره "حمام خون استادایم ورزشی سانتیاگو را کسی فراموش نکرده است. پاپ نیز که عقاید ماتریالیستی و آتئیستی را دروغ و انحراف محض می‌پندارد، در استادایم ورزشی سانتیاگو، به دهها هزار جوانی که هر روزه شاهد اختناق و کشتار رژیم نظامی می‌باشند، هشتاد می‌دهد که: "هر ایدئولوژی که از اعمال قهر و کینسه حرف بزند، عوام فریبانه است." و در جای دیگر می‌گوید: "من به درد شما آشنا هستم، از اینرو از شما می‌خواهم، در مسیح بد نیال صلح و آرامش خود بگردید." و این سخنان را در حالی به زبان می‌آورد که حکومت نظامی و پلیس امنیتی شیلی چنان دست به کشتار و شکنجه وحشیانه و بی‌سابقه‌ای علیه مبارزین زده است که حتی بسیاری از عالیرتبه‌های کلیسای شیلی "برخورد با دولت را امری غیرقابل اجتناب می‌دانند." جالب توجه است که مردم در مراسم دعاخوانی‌های پاپ شعار میدادند "ای پدر مقدس، در شیلی شکنجه می‌شود" و با در دست داشتن تصویر سالوادور آلنده از وی استقبال می‌کردند. بیهوده نیست که واتیکان، سفر پاپ را به شیلی "دشوارترین سفر" وی ارزیابی کرده است.

بقیه در صفحه ۶

از روز اول آوریل ۱۹۸۷ سفر پاپ رهبر کاتولیکهای جهان به شیلی آغاز شد. او به کشوری سفر کرد که سیزده سال تمام مردم آن هر روزه، زیر ستم حکومت نظامی و چکمه‌های ژنرالهای سیا ساخته، له می‌شوند و در حالیکه هر روزه شاهد قربانی تازه‌ای در راه دیکتاسی است، کمر خم نمی‌کنند.

سفر پاپ از همان ابتدای ورود وی به شیلی با اعتراض مردم به دیکتاتوری همراه بود. مردم به پیشواز پاپ رفتند، ولی فریاد بر می‌آوردند "ایل یوانینوید و خمس سره ونسید و، مخلق متحد پیروز می‌شود."

پاپ در روز دوم سفرش با پینوشه به مسدودت چهل دقیقه ملاقات کرد و در حالیکه اطراف کاخ "لاموندا" از جمعیت کنترل شده‌ای که با کارت ورودی به محوطه اطراف کاخ راه یافته بودند، پر شده بود، و پاپ با دیکتاتور "آنطور که خود پاپ معتقد است" در بالکن کاخ ظاهر شد. این بالکن همان کاخی است که به دستور پینوشه هنگام کودتا، بمباران گردید و سالوادور آلنده در آن به قتل رسید. پاپ بر روی بالکن همین کاخ است که همراه با پینوشه برای ادای مراسم مذهبی، زانو می‌زند و پس از فراغت همراه با دیکتاتور و خانواده، وی به دیدن عکسهای خانوادگی پینوشه، می‌پردازد.

پاپ پس از این مراسم راهی منطقه فقیرنشین سانتیاگو، بنام "لاندانارس" کشته و در محوطه‌ای که در آن صدها هزار نفر جمع شده بودند، به دو زن و یک مرد همه نمایندگان از جمعیت، برخورد که خواستار "آزادی و عدالت" در شیلی بودند. آنها، گزارش دادند که مردم شیلی می‌خواهند بد و راز زور و دیکتاتور زندگی کنند، و در گزارششان تأکید کردند که خانواده‌ها در شرایطی غیرانسانی بسر می‌برند و اگر کسی عقیده‌اش را بیان کند با زور و شکنجه و زندان و تبعید روبرو می‌شود. اما، پینوشه بر عقیده، دیگری است. لازم به یادآوری است که پینوشه معتقد است: "نیروش را از خدا میگیرد" و حتی چندی پیش

پشت دریاها

قایقی خواهم ساخت،
خواهم انداخت به آب.
دور خواهم شد از این خاک غریب
که در آن هیچکسی نیست که در بیسته عشق
قهرمانان را بیدار کند.

قایق از تور تهی
و دل از آرزوی مرابید،
همچنان خواهم راند.
نه به آبی ها دل خواهم بست
نه به دریا - پریانی که سر از آب بدر می‌آرند
و در آن تاپش‌تنهایی ماهی‌گیران
می‌فشانند فسون از سرگیسوهاشان.

همچنان خواهم راند
همچنان خواهم خواند:
"دور باید شد، دور"
مرد آن شهر اساطیر نداشت.
زن آن شهر به سرشاری یک خوشه انگور نبود.
هیچ آیینه‌تالاری، سرخوشی‌ها را تکرار نکرد.
چاله آبی حتی، مشعلی را ننمود.
دور باید شد، دور.
شب سرودش را خواند،
نویست پنجره‌هاست.

همچنان خواهم خواند
همچنان خواهم راند

پشت دریاها شهری است
که در آن پنجره‌ها روبرو تجلی باز است.
بامها جای کبوترهایی است، که به فواره هوش
بشری می‌نگرند
دست هر کودک ده ساله شهر، شاخه معرفتی
است.

مردم شهر به یک چنین چنان می‌نگرند
که به یک شعله، به یک خواب لطیف.
خاک، موسیقی احساس ترا می‌شنود
و صدای پرمرغان اساطیر می‌آید در باد.

پشت دریاها شهری است
که در آن وسعت خورشید به اندازه چشمان
سحر خیزان است.
شاعران وارث آب و خرد و روشنی‌اند.

پشت دریاها شهری است!
قایقی باید ساخت

سهراب سپهری

نفت، اوپک و اقتصاد ایران

برای گردآوری آرقام مقاله و نیز رسم نمودارها از منابع گوناگون اقتصادی از جمله گزارش بانک مرکزی و وزارت نفت ایران، آژانس بین‌المللی انرژی، بروس - آورد های سالانه بانک بروکسل و ۱۰۰۰ استفاده شده است. در این دو مقاله، به‌خاطر توجه به اوضاع جهانی بازار نفت، جنبه اطلاعاتی تحلیلی بر جنبه افشاکری - سیاسی برتری محسوس دارد.

تغییرات چشمگیر چند سال اخیر در بازار جهانی نفت و نقش اوپک و نیز تحولات مهم در جایگاه و موقعیت نفت در اقتصاد ایران، به‌ویژه در دوره پس از انقلاب ۱۳۵۷، ما را بر آن داشت تا دست به نگارش این مقاله بزنیم این نوشته در دو بخش پیرامون اوضاع جهانی بازار نفت و اوپک وضعیت نفت در اقتصاد ایران، در پژواک به چاپ خواهد رسید.

۱: فراز و نشیب بازار جهانی نفت در دهه اخیر

۱۹۷۶، تغییر محسوس در مصرف نفت در مقیاس جهانی رخ نداد ولی از آغاز سال ۱۹۷۷، - ثمرات سیاستهای کشورهای سرمایه‌داری علیه کشورهای تولیدکننده نفت بتدریج آشکار گردید. در پی عدم پذیرش قیمت موجود نفت از طرف کشورهای صنعتی غرب، اوپک برای حفظ ذخایر ارزی خویش دست به مقابله زد. اما در این میان انقلاب ایران در سال ۱۹۷۹ و قطع نفت صادراتی ایران در جریان انقلاب که حدود ۵ میلیون بشکه در روز بود، قیمت نفت را در بازارهای جهانی از حدود ۱۲/۵ دلار به تدریج به ۴۰ دلار رسانید.

به دنبال این واقعه و در پی کنفرانس مجدد اعضای اوپک، قیمت رسمی نفت با مینا قرار دادن نفت سبک عربستان به میزان ۳۴ دلار به تصویب رسید. در ادبیات سیاسی - اقتصادی کشور - های سرمایه‌داری، حادثه افزایش ناگهانی قیمت نفت در سال ۱۹۷۳ به شوک اول نفتی و جریان مربوط به سال ۱۹۷۹ به شوک دوم نفتی معصوف شده است.

نفت و سایر منابع انرژی

مطابق آمار موجود طی ده سال سهم نفت در تأمین مصرف جهانی انرژی از ۴۷/۳ درصد در سال ۱۹۷۳ به ۴۰/۳ درصد در ۱۹۸۳ - رسید (نمودار شماره ۱).

در این باره باید تذکر داد که کشورهای غربی مانند آمریکا، ژاپن، آلمان غربی و سوئد دست به ایجاد ذخایر استراتژیک زده‌اند که این ذخایر مصرف ۲۰ روز نفت این کشورها را تأمین می‌کند در عین حال "انبارهای شناور" عربستان سعودی بر روی کشتیهای نفتی خارج از تنگه هرمز، بالغ بر ۵۰ تا ۷۵ میلیون بشکه نفت می‌باشد.

کاهش مصرف نفت سبب گریز است که قدرت مازاد تولید نفت جهانی (به غیر از کشورهای سوسیالیستی) به ۲۵ درصد بالغ گردد. میزان استخراج در سال ۱۹۸۳ بالغ بر ۴۰/۷ میلیون بشکه در روز بوده در حالی که قدرت تولید بین ۵۴ تا ۵۶ میلیون بشکه در روز است.

اوپک: سقوط تدریجی

کاهش نقش نفت در تأمین انرژی به همراه برخی مسائل دیگر ضعیف شدن اوپک را در پی آورده است. وزن اوپک در تولید جهانی (غیر از کشورهای سوسیالیستی) به وجه چشم‌گیری سیر نزولی طی درده است. سهم اوپک

است که پیشنهاد بالا بردن قیمت نفت در اوپک در تاریخ ۱۹۷۳، برای اولین بار از طرف دو - دولت وابسته به آمریکا یعنی عربستان سعودی و ایران بسته میان کشیده شد، که البته با موافقت و استقبال بقیه اعضای اوپک رویبرگردید.

یکی از دلایل دیگر اعضای اوپک (کشورهای عربی) برای پشتیبانی از این تصمیم اتحاد عمل در مقابل تجاوزات اسرائیل به اعراب و مجازات هلند و آمریکا، شرکای اسرائیل بود. در پی افزایش قیمتها، دول سرمایه‌داری اوپک را به دامن زدن بحران اقتصادی متهم نمودند. ولی شواهد گوناگون اقتصادی و سیاسی، دال بر این است که این اتهامات به کلی بی پایه است. البته این امر واقعیت دارد که افزایش قیمت نفت در تشدید رکود اقتصادی سرمایه‌داری نقش مؤثری ایفا نمود ولی خود عامل اصلی این رکود نبود.

با توجه به واقعیتهای بازار جهانی، کشور - های سرمایه‌داری، بخش عظیمی از افزایش قیمت را بخصوص بوسیله صدور دالاهای صنعتی و یا خدمات به کشورهای عضو اوپک و بقیه جهان جبران کردند. بدین طریق کشورهای اوپک بدون آنکه خواسته باشند در تورم سرمایه‌داری شریک گردیدند. این رخداد، کشورهای عضو اوپک را به تولید بیشتر نفت، برای از بین بردن کسری درآمدهای حاصله شان واداشت. در مقابل مصرف روزافزون و قیمت بالای نفت و خطر سیاسی اقتصادی اوپک در نتیجه عملکرد مستقل (حتی نسبی) از کارتلهای جهانی آن بود که آژانس بین‌المللی انرژی در سال ۱۹۷۴ تأسیس گردید. کشورهای عضو این آژانس فعالیت خود را در دو راستای مهم سوق دادند: اول عملکرد صحیح بازار نفت (به نفع غرب) و دوم پائین آوردن وابستگی نسبت به انرژی تولیدی و عرضه شده از مناطق "حساس سیاسی" جهان (مانند خاورمیانه) در رابطه با این دو محور اصلی، آژانس بین‌المللی انرژی، سیاستهای استفاده از تکنولوژی جدید در راه مصرف کمتر نفت (بخصوص نفت سنگین)، صرفه‌جویی در مصرف جایگزین نمودن منابع دیگر انرژی را (انرژی هسته‌ای، ذغال سنگ، هیدروالکتریک، گاز) ایجاد ذخایر استراتژیک و تصمیم منطقی نفت در مقابل خطر احتمالی کمبود آن در بین کشورهای عضو آژانس، را بکار گرفت.

علیرغم این اقدامات، بین سالهای ۱۹۷۳ تا

تأسیس سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در سال ۱۹۶۰، آغاز دوره نوینی در مبارزه آگاهانه و تا حدودی یکپارچه بخش مهمی از کشورهای تولیدکننده مهم ترین ماده اولیه در تولید، یعنی نفت بشمار می‌آید.

دخ. ۱۶۰ از سوئی دیگر به دهه ملی شدنها و شرکت و سپهر کشورهای مزبور در تعیین سرنوشت بخشی از منابع ملی معروف است. جنگ ۶ روزه اسرائیل با اعراب و وقایع بعدی در درگیریهای دو طرف و حوادث سیاسی ناشی از آن هارا باید عامل تسریع کننده‌ای در روند حرکت مطالبات کشورهای گرد هم آمده در اوپک علیه کارتلهای غارتگر نفتی به حساب آورد.

هم‌روند با این تحولات در کشورهای نفتخیز آغاز دهه ۱۹۷۰ را باید با آغاز بحران دوره جدید سرمایه‌داری در مقیاس جهانی مصداق دانست. سیاستهای فوردیسم - کنیزانیسم نه بطور مشخص بعد از پایان جنگ دوم جهانی در مقیاس وسیع در تمام کشورهای صنعتی سرمایه‌داری به اجرا گذاشته شده بود دیگر صامن شکوفائی اقتصادی این کشورها نبود.

دگرگونیهای پولی در ۱۹۷۱، تصمیم قطع ارزش برابری دلار با طلا از طرف آمریکا و پائین آمدن ارزش برابری دلار با یورو واحد های پولی غرب باعث گردیدند که اوپک با توجه به دریافت بیش از یک قیمت نفت به دلار، دست به یک سلسله اقدامات بزنند.

افزایش ناگهانی قیمت نفت

در پی دو کنفرانس ۱۶ اکتبر و ۲۳ دسامبر در کویت و تهران، اعضای اوپک تصمیم دوگانه‌ای مبنی بر مشخص کردن قیمت نفت بوسیله کشورهای تولیدکننده و افزایش قیمت نفت صادراتی به میزان چهار برابر گرفتند. بدین طریق با مینا قرار دادن نفت سبک عربستان سعودی، قیمت نفت از ۳ دلار در هر بشکه به ۱۱/۶ دلار رسید.

در مورد مکانیسم افزایش قیمت نفت، نکته جالب توجه حوادث سالهای ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱ در آمریکا است که از جانب منابع غربی غالباً مسکوت گذاشته می‌شود. در این مقطع، کمپانیهای نفتی آمریکا و دولت این کشور، برای بالا بردن قیمت نفت در بازار داخلی و سود آوردن استخراج در مقیاس وسیع، دست به جیرمبندی کردن نفت و بنزین زدند. در پی این رخداد نیکسون رئیس جمهور وقت، دستور بالا بردن قیمت نفت در آمریکا را صادر کرد. در عین حال جالب

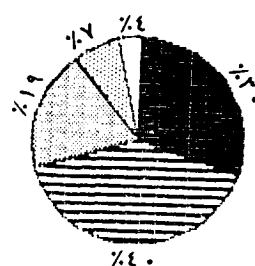
نمودار شماره ۱

منابع اصلی تأمین

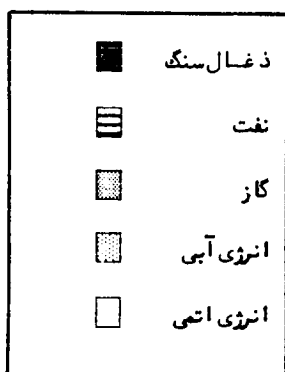
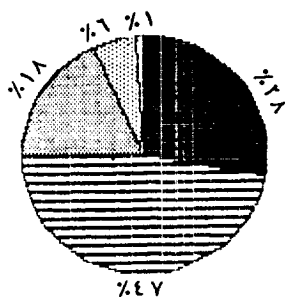
انرژی در جهان

(به درصد)

۱۳۶۲

۱۳۵۲

در تولید جهانی ۱۹۷۲ بالغ‌تر ۶۵ درصد است در حالیکه در سال ۱۹۸۳ یعنی ده سال بعد به حد ۴۴ درصد رسیده است (نمودار شماره ۲). دلیل مهم این نزول اوپک از یکسو به رشد تولید نفت کشورهای غیر اوپک مانند انگلستان، نروژ، بلژیک و اتحاد جماهیر شوروی مربوط می‌شود و از سوی دیگر به پائین آمدن حد مصرف جهانی مابین سالهای ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۳ باز می‌گردد. در حالیکه مصرف انرژی غیر نفتی مانند ذغال سنگ، گاز طبیعی و انرژی هسته‌ای در حال رشد روزافزون است و جواپگوی مصرف بیشتر انرژی از پایان سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۷ در سطح جهانی است.

طبق نظر آژانس بین‌المللی انرژی، مصرف نفت در کشورهای عضو "سازمان همکاری پسراری رشد اقتصادی (O.C.D.E)" از ۴۱ میلیون بشکه در روز در سال ۱۹۷۹، به ۳۴ میلیون بشکه در روز در سال ۱۹۸۵ رسید. در مقابل تولید نفت جهان سرمایه‌داری و کشورهای غیر اوپک بین سالهای ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۱، ۱۰ میلیون بشکه افزایش پیدا کرده است.

در رابطه با ضعف اوپک و دلایل آن باید افزود که نفت سبک عربستان دیگر به عنوان مینا در بازارهای جهانی شناخته نمی‌شود و بازار آزاد نفت به نفت "برنت" انگلستان این نقش را محول کرده است. در عین حال خریداران جهانی خرید نقدی (SPOT) نفت را ترجیح می‌دهند و دیگر بر پایه "قرادادهای زمانبندی شده تنها نوع خرید و فروش نفت نیست. سهم معاملات انجام شده در بازار آزاد که تحت کنترل اوپک قرار ندارد، بطور محسوسی رو به افزایش است و ۲۵ تا ۳۵ درصد معاملات (با اضافه کردن معاملات نقدی، ۵۰ تا ۶۰ درصد معاملات جهانی) را شامل می‌گردد. در حالیکه تا همین چند سال قبل بیش از ۴ تا ۵ درصد کل معاملات نفتی به این شکل انجام نمی‌گرفت.

سرانجام باید به رشد روزافزون بازار فرآورده‌ها و محصولات نفتی مانند گازوئیل، بنزین و ... که ۲۰ درصد معاملات را تشکیل می‌دهد، اشاره کرد. اوپک در این زمینه، تقریباً هیچ نقش فعالی ندارد. کمپانیهای نفتی پیش از پیش، ارزش نفت خام را به "نت بک"، یعنی قیمت نفت خام منهای بهای تصفیه و حمل و نقل

آن تعیین می‌کنند. هرچند این نوع قیمتگذاری بیشتر بر روی کاغذ معنی دارد تا در عمل، ولی تمرکز خرید برای نفت تصفیه شده و محصولات نفتی، قیمتگذاریهای بیشتر ذهنی تا علی‌تأثیر مستقیمی بر روی بازار نفت خام و قیمت آن دارد.

منطقه خلیج فارس و اهمیت آن

در مقطع سال ۱۹۸۳، خلیج فارس با ۲۲ درصد تولید جهانی، در رده دوم تولیدکنندگان (بعد از شوروی با ۲۳ درصد) و اولین صادر کننده نفت خام در سطح جهان محسوب می‌شود. ۵۴/۷ درصد ذخایر اثبات شده زیرزمینی در این منطقه تمرکز دارد. عمر این ذخایر، با این آهنگ استخراج در همین سال، تا ۹۰ سال دیگر تخمین زده می‌شود در حالیکه ذخایر آمریکای لاتین تا ۴۰ سال و ذخایر اروپا تا ۲۰ سال دیگر به اتمام خواهد رسید. البته بیشترین بخش ذخایر نفتی منطقه، خلیج فارس بیشتر در نزد سه کشور عربستان سعودی، ایران و کویت می‌باشد تا دیگر کشورهای این نقطه از جهان. "حساس" بودن این منطقه باعث گردید تا بازار مشترک اروپا که در سال ۱۹۷۸، ۵۷/۴ درصد نفت خود را از این منطقه تأمین می‌کرد، مقدار خرید خود را در سال ۱۹۸۳ تا ۳۰ درصد تنزل دهد.

بهترین ترتیب ایالات متحده آمریکا ۱۴/۳ درصد نفت خود را در سال ۱۹۸۳ از خلیج فارس تهیه می‌کند در حالیکه همین کشور در سال ۱۹۷۸ بیش از ۳۶ درصد خرید خود را از این منطقه تأمین می‌نمود.

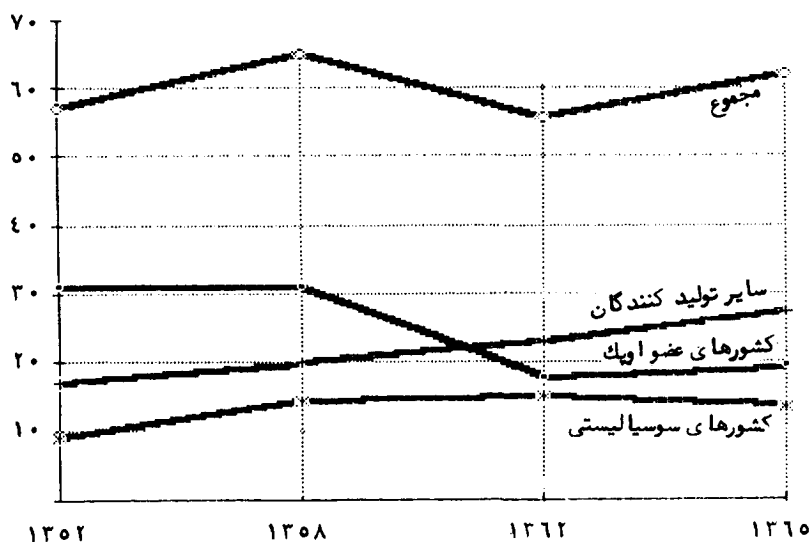
بیش از ۸۰ درصد صادرات اوپک از تنگه هرمز می‌گذرد. بسته شدن این تنگه می‌تواند اقتصاد جهانی را (در دراز مدت) فلج نماید به دلیل نقش مهم منطقه حساس خلیج فارس و بویژه ادامه جنگ ایران و عراق، تغییرات محسوسی در سطح جهانی و حتی بین اعضای اوپک از پایان سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۵ رخ داده است. در این برهه، قیمت نفت بطور غیرمنتظره‌ای تنزل نمود. قیمت نفت در بازارهای جهانی به ۷ دلار هر بشکه یعنی ۴۵ درصد کمتر از قیمت آن در سال ۱۹۸۳ رسید. با احتساب نرخ تورم جهانی این قیمت برابر است با قیمت نفت در سال ۱۹۷۴.

سکون مصرف جهانی نفت ناشی از رکود اقتصادی و پیدایش تولیدکنندگان جدید انگلستان (نروژ و ...) باعث گردیدند که اوپک تولید خود را تا حد ۱/۳ تولید در سال ۱۹۸۱ کاهش دهد. این عمل که برای حفظ قیمت‌های تعیین شده از طرف اوپک انجام شد، با موفقیت همه جانبه همراه

بقیه در صفحه ۷

نمودار شماره ۲

تغییرات در تولید جهانی نفت بین سالهای ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۵ (میلیون بشکه در روز)

اقدامی برای ۵۵۵

دعوت و سازمان مبتکر پاسخ مثبت داده ، —
پشتیبانی خود از این کوششها را اعلام داشته اند .

آنچه که در زیر می آید متن کامل این سند
همراه با لیست اسامی سازمانها و شخصیت های
پشتیبانی کنند ۵ از اقدام یاد شد ۵ است :

اخبار رسیده از ایران بقیه از صفحه ۸

خشمگین و بی زار از جنگ مورد حمله واقع شده و
به قتل می رسد . جسد وی در ساعت ۱۱ شب در
خیابان دیهیم ، توسط افراد کمیته و سپاه پیدا
می شود .

اختلافات ارتش و سپاه پاسداران

خبر می رسد که تعویض فرماندهی نیروی هوایی
سرهنگ هوشنگ صدیق به دلیل اختلافات
گسترده سپاه و ارتش انجام گرفته است . در این
رابطه ، فرماندهی سپاه با ارائه طرحی به شورای
عالی دفاع ، مخالفت خود را با ابقای هوشنگ
صدیق اعلام داشته است .

رژیم در صدد تعطیل دانشگاه ها

رژیم دانشگاه ستیز جمهوری اسلامی در صدد
تعطیل کردن موقت دانشگاههاست . سردمدار -
ان رژیم می خواهند با اعزام مرتب و دسته دسته
دانشجویان به جبهه های جنگ ، عملاً دانشگاه
را به تعطیلی بکشانند . هم اکنون کلیه دانشگاه -
های تهران به حالت آماده باش درآمده اند .
طرح تعطیلی دانشگاهها ، توسط دارودسته
خرد ستیز موسوم به دفتر تحکیم وحدت ریخته
شده است .

ارقام سرسام آور قربانیان عملیات
جنگی اخیر

آمار مقتولین و مجروحین عملیات جنایتکارانه
موسوم به کربلای ۵ و ۶ ، به مرز نزدیک به صد
هزار نفر می رسد . این رقم بدون احتساب تعداد
مقتولین و مجروحین بیشمار ریحان شهرهاست ،
که در ماههای اخیر قربانی جنون جنگ طلبی
خمینی شده اند .

هشدار به سازمانهای انقلابی
در خارج

اخیرا تعداد زیادی از ماورین اطلاعاتی
رژیم به منظور نفوذ در سازمانهای اپوزیسیون چپ
و کسب خبر از آنها ، در کشورهای اروپایی و
بویژه آلمان فدرال و برلین غربی بسر می برند . این
افراد با استفاده از اطلاعات نسبتا زیاد پیرامون
گروههای سیاسی و روابط موجود در میان آنها ،
در صورت سهل انگاری گروههای چپ می توانند
منشا خطرات جدی و اساسی باشند . مسئولان
امنیتی و اطلاعاتی این افراد ، عمدتا عناصر
سابقه دار جریانهای سیاسی در داخلند ، که در
زندانشان توباب شده اند .

افزایش
حقوق و مزایای ساواک خمینی

در پی تصویب اساسنامه وزارت اطلاعات
در مجلس شورای اسلامی ، حقوق و مزایای ماورین
اطلاعاتی و امنیتی تحت خدمت رژیم خمینی ، تا
سه برابر افزایش یافته است . این افزایش حقوق
که از بودجه مردم زحمتکش میهن ما تامین گردید ،
با مزایای بیشمار رفاهی و مالی برای چشم و گوش
های رژیم جنایتکار خمینی ، همراه است . ●

اقدامی برای صلح بین ایران و عراق و قطع فروش اسلحه

تبدیل کرده اند .

ما در عین حال که برای رسیدن به صلح
راه حل صلح آمیز کوشش می کنیم ، معتقدیم که باید
در زمینه سیاسی و دیپلماتیک در تمام سطوح
باید اقدام عاجل نمود . ما همچنین برای این
عقیده ایم که لازم است راه حل های جدی و سریعی
مورد مطالعه قرار گیرد .

از جمله اولین اقدامات ضروری قطع فروش اسلحه
به هر دو رژیم متخاصم آنها بطور کامل ، هم -
چانبه و همزمان میباشد . اقدام در این جهت
همچنین دولت ایتالیا را تشویق نموده موظف
می سازد که به تعهدات مکرر خود در زمینه عمل
موثر در راه قطع جنگ ایران و عراق ، جامه عمل
پوشاند .

حول چنین هدفی است که از تمام نیروهای
آزاد یخواه ایتالیایی و غیره میخواهیم که با شرکت
وسیع و متحدانه خود نقش موثری برای پایان
بخشیدن به این جنگ خونین و خطرناک ایفا
نمایند .

ضرورت چنین هماهنگی بیشتر از آنجهت است
که بتواند کمکی به سازمانهای دموکراتیک ایرانی
باشد که به نوبه خود موفق شوند از اتلاف نیرو
بطور پراکنده پرهیز کنند و با همکاری خود پاسخ
مشترک سازمانها و شخصیت های ایتالیایی را موجب
شوند .

سازمانها و شخصیت های زیر حمایت خود را از اقدام
و " کمیته صلح ایران و عراق " اعلام داشته اند :

حزب کمونیست ایتالیا - جوانان کمونیست ایتالیا - حزب دموکراسی پرولتاریا - حزب رادیکال چپ
آزاد بیخشا ریترو - حزب سوسیالیست مترقی لبنان - سندیکا سراسری کارگری (CGIL) - سندیکا های
کارگری (UIL) و (CISL) - فدراسیون سوسیالیست های جوان ایتالیا - جامعه همزیستی نوین -
ابوالحسن بنی صدر - جمعی از شخصیت های سیاسی و فرهنگی ایتالیایی - حزب کارگری سرلانکا -
دوستان کره زمین - گوگرد و بتینی ، دبیر فدراسیون حزب کمونیست رم - ماسیمو میکوچی ، مسئول
کمیسیون خارجی حزب کمونیست ایتالیا - فرانکو فونگی ، مسئول مسائل بین المللی صلح و خلع سلاح - جامعه
دفاع از حقوق ملل - بابک امیرخسروی - فریدون آذرنور - فرهاد فرجاد .

سفر پاپ به ۵۵۵

از حزب سوسیالیست ، حزب کمونیست و میرو . . .
و رئیس این جنبش ، آقای کوریا ، گفتگو کرد .
کوریا ، متذکر شد که مردم شیلی باید خود به
این نکته برسند که در راه بدست آوردن دموکراسی
و صلح اجتماعی ، چگونه باید مبارزه کنند .
در پایان ناگفته نماند که در روز دوم آوریل ،
عده ای از دانشجویان شیلیایی مقیم اسپانیا
برای مدت کوتاهی ، کنسولگری شیلی در مادرید
را اشغال کردند . آنها می خواستند توجه
جهانیان را به اعتصاب غذای چهارده دانشجو
کمونیست در زندانهای شیلی ، جلب نمایند .
این چهارده تن از سی روز پیش دست به
اعتصاب غذائی زدند که حتی پس از بازگشت
پاپ نیز ادامه داشت ●

در مراسم این دعاخوانیها ، پلیس رژیم کودتایی
با گاز اشک آور و زره پوشهای آفشان به مردم
معترض حمله می شدند که صدها نفر طبق
گزارش مطبوعات ، به سختی مجروح شدند و حتی
یک نفر از تظاهرکنندگان جان خود را از دست
داد . تعداد بسیاری ، دستگیر و پیش روی پاپ
روانه زندانها و شکنجهگاهها شدند . باید
اضافه نمود که گویا رژیم می خواسته است طی
سفر پاپ از اعطال قهر خودداری گردد .
پاپ در این سفر با رهبران اپوزیسیون ملاقات
و گفتگو داشت . او در روز ۴ آوریل با سخنگوی
جنبش دموکراتیک خلق (ام.د.پ) ، متشکل از

"ایران گیت" ادامه دارد!

هنوز ریگان و دولتمردان آمریکا از رسوایی "ایران گیت" رهائی نیافته‌اند و کمیسیونهای ویژه به اصطلاح برای بررسی این مسأله کار خود را به پایان نبرده‌اند که ادامه "تاس با نیرو" های مشخص در حکومت ایران "برخلاف وعده و وعیدهای کاخ سفید، افشا" می‌گردد.

واقعیت این است که مواضع مشترک رژیم ولایت فقیه و آمریکا با ادامه جنگ ایران و عراق هر چند با انگیزه‌های متفاوت - آنها را هر چه بیشتر به یکدیگر نزدیک می‌سازد. در این میان هیاهوهای تبلیغاتی هردو رژیم علیه یکدیگر، پوچی و یاوه بودن خود را، روشن ساخته‌اند.

تلویزیون ان.بی.سی آمریکا، ضمن برسرلا کردن فروش تسلیحات نظامی از سوی آمریکا به رژیم تهران در اوایل ماه مارس امسال، انگیزه های دولت آمریکا را برای ارسال اسلحه به ایران "حفظ تماس با نیروهای مشخصی در رژیم ایران و حمایت هر چه بیشتر آمریکا و ایران از شورشیانی که علیه نیروهای شوروی در افغانستان مبارزه می‌کنند" می‌خواند.

با اینکه ریگان تعهد کرده بود و شولتز وزیر امور خارجه در ماه ژانویه امسال، در برابر یکی از کمیسیونهای کنگره اعلام داشته بود که: "آمریکا ارسال اسلحه به ایران را قطع کرده است و دریافته نیز هیچگونه تسلیحات نظامی به ایران ارسال نخواهد شد" تلویزیون ان.بی.سی بر اساس گزارشهای منابع موقتی خارجی و سرویسهای امنیتی اعلام داشت که آمریکا، پیش از همه، قطعات یدکی الکترونیکی که برای منحرف کردن موشکهای زمین به هوا بکار برده می‌شود، به ایران ارسال

داشته است. بیپرده نیست که در عملیات کرپلا ۷۰ و ۸۰، تعداد هواپیماهای سرنگون شده عراق، به اندازه مجموعه شش سال جنگ می‌باشد. تلویزیون ان.بی.سی همچنین اعلام داشت که سازمان سیا، حتی در طی دوران رسواییهای اخیر، تماس میان شورای امنیت ملی و رژیم تهران را، حفظ کرده بود. طرف ایرانی این تماسها یکی از وابستگان آیتالله خمینی می‌باشد.

در همینجا باید تذکر داد که بنا بر افشاگرهای مطبوعات خارجی، در ماه اخیر مالخ هنگفت میلیونی به حساب خارجی هاشمی رفسنجانی و آیتالله منتظری، واریز گردیده است.

بنا بر گزارش این تلویزیون، تسلیحات نظامی آمریکا، بحدوثان قطعات ماشین بوسیله شرکت هواپیمایی لوجیا آپرویز وابسته به سازمان سیا و از طریق "اوستنده" در بلژیک به پاکستان و از آنجا بوسیله هواپیماهای نظامی و مسافری ایران به تهران، ارسال گردیده است.

هر چند که کاخ سفید ارسال اسلحه به ایران را رد کرده است، اما همزمان اعلام داشته است که معامله کامپیوتر و وسایل الکترونیکی، مجاز می‌باشد. لازم به یادآوری است که پس از برهلا شدن روابط آمریکا و ایران که به "ایران گیت" معروف گردید، سردمداران آمریکا و رژیم ایران، هر یک به نوعی، واقعیتها را دروغ محض می‌نامیدند.

جنگ افزار چینی برای جمهوری اسلامی؟

روزنامه "الاتحاد" چاپ امارات متحد عربی، در یکی از شماره‌های اخیر خود ادعا نموده است که جمهوری خلق چین مهمترین صادرکننده اسلحه به جمهوری اسلامی ایران

می‌باشد. طبق ادعای این روزنامه، جمهوری خلق چین و جمهوری اسلامی ایران در سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ دو قرارداد نظامی منعقد نموده‌اند، که بر طبق آنها ۲/۱ میلیارد دلار جنگ افزار چینی به ایران صادر شده است. طبق قرارداد اول، ۱۲ فروند جنگنده میگ ۱۹ (مدل ساخت چین) و ۲۰۰ تانک ت ۵۴ به ایران تحویل داده شده است. همچنین بر طبق قرارداد دوم در اواسط و اواخر سال ۱۹۸۶ به ترتیب ۸۰ تانک چینی و ۱۸ فروند میگ ۲۱ (مدل ساخت چین) به جمهوری اسلامی ایران صادر شده است. به گزارش همین روزنامه، رژیم خمینی طی دو سال اخیر مجموعاً ۴۴۰ تانک ساخت چین دریافت نموده است.

بیکاری در آذربایجان شوروی

اکنون، در رابطه با سیاست جدید حزب کمونیست شوروی، مطبوعات این کشور، هر کدام به نوعی به ضعفها و کمبودهایی که دانشگاه جامع شوروی است، می‌پردازند. یکی از این ضعفها که مدتها مجاز نبود درباره آن چیزی نوشته شود؛ وجود بیکاری در اتحاد شوروی است. در آخرین هفته ماه مارس امسال روزنامه "سوسیالیستیچکایا ایندوستریا" گزارش داد که در جمهوری آذربایجان شوروی، ۲۵۰ هزار نفر بیکار وجود دارد.

دهها هزار نفر از این تعداد قرار است که در ساختمان راه آهن بالکان - امور و در مناطق نفتی سیبری به کار مشغول شوند. از گزارش همین روزنامه بر می‌آید که برنامه جابجایی این بیکاران بعضاً با مقاومت آنان نیز روبرو گردیده است. تعداد بسیاری از بیکاران آذربایجانی اعلام کرده‌اند که نمی‌خواهند وطنشان را ترک گویند.

فراز و نشیب بازار جهانی نفت در دهه

نگردید. عامل اصلی این عدم موفقیت در درجه اول عربستان سعودی بود که بخاطر تأمین نظر آمریکا از یک سو و ایجاد فشار اقتصادی-سیاسی به ایران و سرانجام حفظ "سهم خود" در بازار جهانی دست به تولید و صدور بیش از اندازه نفت می‌زد. این مسئله حتی به سطح تولید کشورهای مانند اتحاد جماهیر شوروی و یا لیبی هم لطمه جدی وارد نمود. در این میان کشورهای عضو اوپک بر اثر کاهش بهای نفت، بیش از ۵۰ میلیارد دلار متضرر شدند و این مبلغ غنکفت عمدتاً به جیب کمپانیهای نفتی و دول - سرمایه‌داری غرب سرازیر شد.

به منظور مقابله با کاهش بهای نفت در پی اجلاس اوپک، در ژوئیه تاریخ ۵ اوت ۱۹۸۶، سقف تولید جدیدی بوجود آمد. تصمیمات این اجلاس سرعاً قیمت نفت را از ۷ دلار، به ۱۲ تا ۱۵ دلار هر بشکه رسانید. اجلاس مجدد اوپک در دسامبر همین سال، یعنی در پایان سال ۱۹۸۶، قیمت رسمی نفت را به ۱۸ دلار و سقف تولید برای کل سال ۱۹۸۷، را به ۱۶/۵ میلیون بشکه در روز، به تصویب تمام اعضای خویش رسانید. در همین رابطه و برای پشتیبانی از قیمت جدید - نفت شوریهائی مانند اتحاد جماهیر شوروی، مکزیک و مالزی اعلام کردند که تولید خود را در سال

۱۹۸۷ به غیج صورت اضافه نخواهند کرد.

آینده نفت و اوپک

شواهد فراوانی گواه بر این اصل هستند که اوپک در آستانه سال ۲۰۰۰ می‌تواند دوباره کنترل بازار جهانی نفت را بدست آورد. بر پایه این پیشبینیها که متکی به واقعیتهای موجود می‌باشند، تولیدات کشورهای غیر اوپک تا چند سال دیگر متوقف خواهد شد (حدوداً تا ۱۰ سال دیگر):

۱- تولید دریای شمال (تولیدات انگلستان و نروژ) که می‌بایستی از ۳/۲ میلیون بشکه در روز به ۳/۵ میلیون بشکه در روز بین سالهای ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۶ می‌رسید، بعد از این تاریخ سیر نزولی طی کرده است.

۲- صادرات نفتی شوروی، در عمل تا ۱/۷ میلیون بشکه در روز، تا پایان دهه ۱۹۸۰ کاهش خواهد یافت.

۳- تولیدات آمریکا که در چند سال اخیر، بخاطر اکتشافات چاههای نفت در آلاسکا، رشد کرده بود از پایان سال ۱۹۸۶ رو به نزول است. ۴- کشورهای دیگر مانند بلژیک، مصر، هند و ... بدلیل کم عمر بودن ذخایرشان قادر به جبران کاهش تولید موجودشان نخواهند بود. ۵- همرد ذخایر کل کشورهای عضو اوپک (سیزده

کشور) حدوداً ۷۰ سال است در حالیکه دیگر مناطق جهان حداکثر تا ۲۰ سال دیگر می‌توانند به استخراج نفت دست بزنند.

۶- وجود ذخایر نفتی مهم زیرزمینی و اکتشاف آنها، تقریباً غیر عملی است.

۷- در حال حاضر منابع جایگزین نفت، تا حد اکثر امکان بکار گرفته می‌شوند و احتمال این طی سالهای آتی مشکلات جدی در راه مصرف این نوع سوختها پیش بیاید، بعید به نظر نمی‌رسد. در حال حاضر مصرف ذغال سنگ یا انرژی هسته ای یا گاز طبیعی، بدلیل آلودگی محیط زیست مشکلات جدی بوجود آورده است.

۸- کشورهای سرمایه‌داری، بزرگترین مصرف کنندگان انرژی، هیچ نوع تمایل سیاسی به افزایش مصرف گاز طبیعی سیبری (۴۴ درصد منابع جهانی گاز) ندارند.

بر پایه این واقعیتها است که این بار حتی کشورهای سرمایه‌داری پیشبینی می‌کنند که طی چند سال آینده مصرف نفت در سطح جهان روبه افزایش خواهد گذاشت (در سال ۲۰۰۰ بیش از ۳۳ درصد کل مصرف انرژی)، و در همین رابطه اوپک می‌تواند مجدداً خود را به عنوان مهم ترین منبع تصمیم‌گیری در باره نفت مطرح سازد.

اخبار رسیده از ایران

توطئه علیه جان زندانیان سیاسی

رژیم جنگ افروز خمینی، در صدد اعزام سری زندانیان سیاسی به جبهه های جنگ می باشد. طبق اطلاع، اخیراً در زندانهای اوین و کوهردشت، افراد تواب و به اصطلاح نادم، جمع آوری گردیده و در حال آموزش نظامی جهت اعزام به جبهه ها می باشند. از زندان عادل آباد شیراز نیز عین خبر فوق به دستمان رسیده است.

کشتار در زندان سیاسی زنان تبریز

طبق اطلاع، در پی بمباران زندان سیاسی زنان در تبریز، تعدادی از زندانیان که بنا به ادعای رژیم در صدد فرار برآمده اند، بلافاصله به جوخه های آتش سپرده می شوند. لازم به توضیح است که مسئولان جنایتکار زندان، بلافاصله بعد از بمباران جنگنده های عراقی، در چو ناشی از ترس و واهمه، تعداد زیادی را در همان لحظات اولیه به رگبار مسلسل می بندد. این جنایت هولناک رژیم در زندان تبریز که تا کنون در هیچ رسانه خارجی منعکس نشده، موجی از خشم و کینه در داخل کشور برانگیخته است.

پیام آوران مرگ

خبر می رسد که تعدادی از مسئولان امور تربیتی آموزش و پرورش، با سفر به شهرهای مختلف ایران، در صدد تحریک دانش آموزان و حتی کودکان، برای ثبت نام در بسیج برآمده اند. در این ارتباط، هیئتی از همین مسئولان و پیام آوران مرگ و نیستی در سفری به سمنان به دبستان سعدی رفته و دانش آموزان را وادار به شرکت در جلسات آموزشهای نظامی کرده اند. همچنین از مشهد خبر رسیده است که تعداد زیادی از دانش آموزان مدارس فاطمه زهرا و

علم سابق، به سازمان انتقال خون برده شده و از آنان تحت عنوان کمک به جبهه ها خون گرفته شده است. این توطئه جنایتکارانه علیه فرزندان مردم ایران، در ابعاد وسیعی ادامه دارد.

جنایت در زندانهای کشور

زندانیان ارتجاع، اخیراً ابعاد اختناق و سرکوب مبارزین در بند را افزایش داده اند. از زندانهای سراسر کشور اخبار ناگواری مبنی بر توهین و شکنجه و اذیت و آزار نسبت به زندانیان سیاسی بدست می رسد. برخلاف دعاوی رژیم مبنی بر آزادی زندانیان سیاسی، دخمه ها و شکنجه گاههای هولناک ملوواز مبارزین راه آزادی و استقلال و عدالت می باشد. رضا فکور سرد و خیم اوین اخیراً در سالن کوچی این زندان اظهار داشته است، که آزادی زندانیان سیاسی جزو تبلیغات و حرف هفت بوده است. تا زندانیان ادب نشوند آزادی آنها امکان پذیر نخواهد بود. از کوهردشت دیگر قلعه بیداد رژیم عین اخبار یاد شده و در مقیاسی وسیع تر به گوش می رسد. به دستور عنصر جانی آخوند مرتضوی، جیره های غذایی به نصف کاهش یافته است. زندانیان سیاسی در حین ملاقات موظفند به زبان فارسی صحبت کنند. امراض مختلف مانند زخم معده و درد های استخوانی و مفصلی بیداد می کند. از مشهد خبر می رسد که در پی ترور نافرجام هادی خاذهای، عده زیادی از زندانیان سیاسی در زندان وکیل آباد تحت شکنجه های وحشیانه تاسر حد مرگ قرار گرفته اند. ملاقات زندانیان تا مدت نامعلومی قطع شده است. رژیم خائن و ارتجاعی حاکم بر میهن ما نمی تواند زندانیان سیاسی را آزاد کند، چرا که این رژیم ماهیتاً ضد آزادی است.

تأثیر دستگیری گروه مهدی هاشمی بر سپاه

در پی دستگیری گروه سید مهدی هاشمی، شاهد تحولات وسیعی در عرصه های مختلف

سپاه پاسداران (بدنه و فرماندهی) هستیم. واقعیت اینست که مهدی هاشمی علیرغم اینکه این اواخر سعی در سپاه نداشته، اما عملاً تأثیرات اساسی در خط مشی سیاسی سپاه پاسداران داشته و عامل اصلی فشار بر پانصد رفیق دست و محس رضایی بوده است. سید مهدی هاشمی علیرغم تکفیر خمینی و منتظری و همچنین اعترافات تلویزیونی هنوز مورد حمایت بخش قابل توجهی در سپاه و بیوزده در فرماندهی آن در شهرهای مختلف می باشد. هم اکنون در سپاه پاسداران کانون هایی برای حمایت از وی تشکیل گردیده است که اطلاعاتها و شناسنامه های دستنویس شده مختلفی را پیرامون دفاع از مواضع سید مهدی هاشمی - بیوزده حول به اصطلاح صد و انقلاب اسلامی و تقبیح بسند و - بستهای پشت پرده - منتشر و پخش می کنند. وسعت این مسئله مورد ترس و واهمه جناح رفیق دست و رضایی در سپاه پاسداران قرار گرفته و از طرف آنها دستوری مبنی بر کنترل و تصفیه سپاه پاسداران و بیوزده فرماندهی آن صادر شده است. به این ترتیب می توان اختلافات پیرامون فرماندهی رحیم صفوی - از میدان سابق سید مهدی هاشمی - با محسن رضایی را در چارچوب ادامه و گسترش ناراضیاتی در بدنه سپاه پاسداران از فرماندهان جنایت پیشه خود مورد دقت و بررسی قرار داد. اینکه هر دو جناح سپاه پاسداران مورد تنفر مردم و عامل اصلی بقای رژیم نکبت بار خمینی می باشند، تردیدی نیست. اما این اختلافات ناگزیر، طلیعه حتی فروپاشی رژیم بحران زده خمینی را بیش از پیش فراهم کرده و در تسریع این امر، تأثیر حیاتی می گذارد.

مردم انتقام می گیرند

پس از بمباران برق آلتوم توسط جنگنده های رژیم عراق، پاسداری که در محل حضور داشته، با عریه کشی و فحاشی در صدد متفرق کردن مردم بر می آید. این شخص توسط مردم بقیه در صفحه ۶

کمکهای مالی رسیده به پژواک

"مبارزان توده های" از

اتریش : ۲۲۰۰۰ شیلینگ

سربوس : ۱۰۰ مارک

پوزش از خوانندگان

در صفحات پژواک غلط های تایپی زیادی به چشم می خورد که در شرایط فعلی به دلیل مشکلات فنی اجتناب ناپذیرند. با پوزش مجدد از خوانندگان امیدواریم تعداد این غلط ها به حداقل ممکن کاهش یابد.

برای اشتراك پژواک، بهای آنرا به حساب بانکی ما واریز کنید و رسید بانکی آنرا برای ما بفرستید.

بهای اشتراك :

۶ ماهه معادل ۲۰ مارک آلمان فدرال

یکساله معادل ۴۰ مارک آلمان فدرال

حساب بانکی ما :

99559 03000
Berliner Bank
Aznavian

نشانی ما :

POSTFACH 470207

1 BERLIN 47

15.4.87

بها، معادل ۱/۵ مارک آلمان فدرال

پژواک
Nr. 9 Pejvak

نشریه خبری - به کوشش توده ایهای مبارز در برلین غربی